

på en bestemt måde eller ved bestemte midler, giver overdragelsen ikke erhververen ret til at udnytte værket på andre måder eller ved andre midler.

Forslaget til kap. 3 indebærer i øvrigt en modernisering og forenkling af de gældende bestemmelser. Det foreslås således, at de særlige bestemmelser om forlagsaftaler udgår af loven og erstattes af nye generelt formulerede bestemmelser, der vedrører alle aftaletyper, fx. også filmatiseringsaftaler. Det drejer sig bl.a. om forslaget til § 57 vedrørende afregning og kontrol, og forslaget til § 54, der fastlægger under hvilke betingelser ophavsmanden kan hæve en aftale om overdragelse af ophavsret, som ikke er udnyttet af erhververen.

Bestemmelsen i lovforslagets § 55, der har karakter af et supplement til specialitetsgrundsætningen i forslaget til § 53, stk. 3, bygger på et forslag fra Ophavsretsudvalget. Bestemmelsen fastslår, efter hvilke principper ophavsmanden kan opsigte overdragelsen af udnyttelsesformer, der ikke er udtrykkeligt specificerede i en aftale, og som ikke er udnyttet af erhververen. Formålet med såvel § 54 som § 55 er at hindre, at erhververen blokerer for udnyttelsesformer uden selv at iværksætte dem.

Herudover har Ophavsretudvalget – som et yderligere supplement til specialitetsgrundsætningen – foreslået en særlig fortolknings- og bevisbyrderegel. Udvalgsforslaget indebærer, at såfremt der er tvivl om omfanget af en overdragelse af ophavsret, og den omtvistede udnyttelsesform ikke er udtrykkeligt nævnt i aftalen, anses retten hertil ikke for overdraget, medmindre erhververen godtgør, at overdragelsen var tilsigtet af parterne.

Under høringen har forslaget om en bevisbyrderegel af den nævnte karakter mødt kritik fra bl.a. Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Industri, Danmarks Radio, Den danske Forlæggerforening, Danske Dagblades Forening, Dansk Dataforening, Det kgl. Teater og Danske Teaterlederes Fællesråd. Det anføres bl.a., at der ikke er påvist noget behov for at fravige dansk rets almindelige fortolknings- og bevisbyrderegler.

Kulturministeriet er enig i de under høringen anførte synspunkter. Ministeriet har herved navnlig lagt vægt på, at grundbestemmelserne i kap. 3 og tilbagefaldsrettighederne i §§ 54 og 55 må antages at være tilstrækkelige til at skabe det af udvalget ønskede incitament til, at parterne formulerer kontrakter klart og udførligt.

Ophavsretsudvalget har endvidere stillet forslag om, at bestemmelserne om overdragelse i kap. 3 ikke grundlæggende skal kunne fraviges til skade for ophavsmanden.

Under høringen har Sammenslutningen af Scenografer, Instruktører og Filmarbejdere, Dansk Forfatterforening, Dansk Komponistforening, Danske Populære Autorer og Danske Jazz, Beat og Folkemusik Autorer støttet udvalgets forslag, medens Den danske Forlæggerforening, IFPI Danmark, Foreningen af Danske Spillefilmsproducenter, Foreningen af Danske Videogramdistributører og Foreningen af Filmudlejere i Danmark, Det kgl. Teater og Danske Teaterlederes Fællesråd finder, at det almindelige princip om aftalefrihed ved overdragelse af ophavsrettigheder bør fastholdes.

Efter Kulturministeriets opfattelse er der ikke påvist et tilstrækkeligt behov for at fravige det i dansk ret almindeligt gældende princip om aftalefrihed, når det gælder overdragelse af ophavsret. I overensstemmelse hermed opretholdes i lovforslaget et udgangspunkt om aftalefrihed mellem parterne.

Overskrifterne »Særlige bestemmelser om aftaler om indspilning af filmværk« og »Særlige bestemmelser om edb-programmer frembragt i ansættelsesforhold« til lovforslagets §§ 58 og 59 er delvis nye. Overskrifterne markerer, at de nævnte bestemmelser indebærer en fravigelse af visse af de almindelige bestemmelser i lovens kap. 3 om ophavsrettens overgang til andre.

Dette gælder fx forslaget til § 58, hvorefter filmproducenten, når intet andet er aftalt, er legitimeret til at råde over filmen ved eksemplar fremstilling, spredning, offentlig fremførelse samt eftersynkronisering og tekstning. Filmformodningsreglen i § 58, der indebærer en vis ret for en filmproducent til at foretage ændringer, fx ved tekstning, indebærer også en fravigelse af bestemmelsen i lovforslagets § 56, hvorefter overdragelse af ophavsret ikke giver erhververen ret til at ændre værket, medmindre andet er aftalt.

Forslaget til § 59, hvorefter ophavsretten til et edb-program, der er frembragt af en arbejdstager under udførelsen af dennes arbejde eller efter arbejdsgiverens anvisninger, når intet andet er aftalt, overgår til arbejdsgiveren, indebærer en fravigelse af specialitetsgrundsætningen i § 53, stk. 3, og tilbagefaldsretten i § 55.

Endelig er der som led i ophævelsen af fotografi-loven foreslået en ny bestemmelse i § 60 vedrørende bestilte portrætbilleder.